

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VÝUKA PČ NA 2. STUPNI – základy výběru povolání

Dělení povolání podle vyučovacích předmětů

Název šablony: III/2-9, Výuka PČ na 2. stupni – základy výběru povolání

Číslo a název projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.3443,

Krok za krokem na ZŠ Želatovská ve 21.století

Název školy: ZŠ Přerov, Želatovská 8, 750 02, Přerov I. – Město

Číslo šablony: VY_32_INOVACE_529

Autor: Mgr. Jaromír Školoudík, Ph.D.

Datum (období) tvorby: duben 2012

Ročník: osmý a devátý

Vzdělávací oblast: základy pro výběr budoucího povolání

Anotace: základní dělení povolání podle vyučovacích předmětů

Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Svět práce lze zjednodušeně rozdělit do několika skupin povolání v závislosti na úrovni dosaženého vzdělání, resp. vyučovaných předmětech, popř. na základním charakteru vykonané práce. Je to ovšem rozdělení velmi hrubé a slouží pouze k nejzákladnější orientaci.

POVOLÁNÍ VYŽADUJÍCÍ VÝHRADNĚ VYSOKOŠKOLSKÉ VZDĚLÁNÍ

a) Jedná se např. o **právníky, historiky, filozofy, matematiky, fyziky, přírodovědce** atd.

POVOLÁNÍ, V NICHŽ SE UPLATŇUJÍ PRACOVNÍCI S VYSOKOŠKOLSKÝM I S ÚPLNÝM STŘEDOŠKOLSKÝM VZDĚLÁNÍM

a) **Technici**, kteří se mohou uplatnit jako **inženýři** nebo jako **střední technici**. Zatímco inženýři pracují obvykle jako manažeři nebo jako vysoce fundovaní specialisté, jsou střední technici zpravidla jejich podřízení (v konstrukcích, vývojových, technologických, plánovacích a jiných pracovištích). Technici jsou zaměstnání v řadě odvětví, jako je strojírenství, elektrotechnika, chemie, textil a oděvnictvím, dřevařstvím, stavebnictvím, doprava, spoje.

Svět práce lze zjednodušeně rozdělit do několika skupin povolání v závislosti na úrovni dosaženého vzdělání, popř. na základním charakteru vykonané práce. Je to ovšem rozdělení velmi hrubé a slouží pouze k nejzákladnější orientaci.

b) **Úředníci**, kteří se mohou uplatnit jako **vyšší úředníci**, zpravidla ve státních službách (na ministerstvech, okresních úřadech apod.), nebo jako **nižší úředníci** (bankovní, poštovní, pojišťovací úředníci, účetní, sekretářky).

c) **Učitelé**, kteří se mohou uplatnit ve sféře vzdělávání na základních, středních či vysokých školách (vysokoškolské vzdělání) nebo ve sféře výchovy v mateřských školách, domovech mládeže, školních družinách (úplné středoškolské vzdělání).

d) **Zdravotníci**, kteří se mohou uplatnit jako **lékaři, veterinární lékaři, lékárníci** nebo jako **střední zdravotnický personál** (zdravotní sestry, veterinární sestry, hygieničtí asistenti, protetici, zdravotní, zubní či farmaceutičtí laboranti), popř. jako **pomocný zdravotnický personál** (ošetřovatelé).

POVOLÁNÍ, V NICHŽ SE UPLATŇUJÍ PRACOVNÍCI S VYSOKOŠKOLSKÝM I S ÚPLNÝM STŘEDOŠKOLSKÝM VZDĚLÁNÍM, ALE I S VYUČENÍM

a) **Zemědělci**, kteří se mohou uplatnit jako **inženýři** zpravidla ve větších zemědělských podnicích či družstvech (zootechnici, agronomové) nebo jako **střední personál** opět ve větších zemědělských podnicích (s uplatňováním

v těchto zemědělských podnicích a družstvech však jsou velké potíže). Nejvíce pracovníků v zemědělství je vyučeno (pracovníci rostlinné i živočišné výroby, traktoristé, kombajnéri atd.). V zemědělství pracuje i mnoho lidí, kteří mají jen základní vzdělání.

POVOLÁNÍ, V NICHŽ SE UPLATŇUJÍ PRACOVNÍCI S VYUČENÍM

a) **Řemeslníci**, kteří se uplatňují ve strojírenství (např. zámečnický, seřizovač, montér, automechanik, letecký mechanik, karosář, nástrojař, klempíř, hodinář), v elektrotechnice (např. elektrikář, elektromechanik, mechanik měření a regulace, mechanik – elektronik), v oděvnictví a obuvnictví (např. krejčí, švadlena, kloboučník, obuvník), ve stavebnictví (např. zedník, pokrývač, tesař, malíř, instalatér), ve dřevařství (např. truhlář, kartáčník, rámař, bednář, čalouník), v potravinářství (např. řezník, pekař, cukrář) i v dalších oborech lidské práce (např. keramik, lakýrník, kovotepec, sklář).

b) **Obsluha strojů** a zařízení zahrnuje povolání „**strojných dělníků**“, jejichž práce na rozdíl od již zmíněných řemeslníků (kteří stroje a zařízení při své práci také využívají) prakticky výhradně se stává z obsluhy výrobních strojů, zařízení, automatických linek i celých automatizovaných pracovišť a provozů. Jedná se např. o soustružníka, frézaře, hutníka, provozního chemika, celulozáře, tkadlece. Patří sem také obsluha pojízdných strojů a zařízení (jde např. o jeřábніка či bagristu). Pracuje zde též dost lidí, kteří mají již základní vzdělání.

c) **Pracovníci ve službách**, kteří se uplatňují v „pultové“ obsluze (např. prodavačka, knihkupec), ve veřejném stravování (např. kuchař, číšník), v osobních službách (např. kadeřnice, masér), při zajišťování služeb (např. laboratorní práce ve fotografii, čištění prádla), i v domácnosti (hospodyně).

Použitá literatura a zdroje:

MOTEJLKOVÁ, Věra. *Volba povolání* [online]. [cit. 12.4.2012]. Dostupný na WWW:

<http://dumy.cz/material/2168-volba-povolani>

AUTOR NEUVEDEN, Autor Neuveden. *Volba povolání důležitý krok v životě* [cdrom]. [cit. 12.4.2012].

Obrázky použity z těchto zdrojů:

vlastní obrázek schématu testu